

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Філологічний факультет

Кафедра філософії та культурології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан філологічного факультету

 /проф. Борис БУНЧУК/

“12” серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

обов'язкова

Освітньо-професійна програма «Соціальне забезпечення»

Спеціальність 232 Соціальне забезпечення

Галузь знань 23 Соціальна робота

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

філологічний факультет

Мова навчання українська

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни Вступ до спеціальності Соціальне забезпечення складена відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення», спеціальності 232 Соціальне забезпечення, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 12 від «2» вересня 2024 р.).

Розробник: **Медіна Тетяна Вячеславна**, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри філософії та культурології

Викладач: **Медіна Тетяна Вячеславна**, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри філософії та культурології

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри філософії та культурології

Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року

Завідувач кафедри філософії та культурології

(підпис)

Ольга РУПТАШ

Схвалено методичною радою філологічного факультету

Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року

Голова методичної ради філологічного факультету

(підпис)

Алла АНТОФІЙЧУК

1. Мета навчальної дисципліни: *(у меті стисло зазначити місце навчальної дисципліни у підготовці фахівців відповідно до освітньо-професійної програми).*

формування системи наукових уявлень щодо категоріального апарату і проблематики соціального забезпечення, закладання основ належного ставлення майбутніх фахівців у сфері соціального забезпечення до своєї професії, а також ознайомлення з особливостями організації навчального процесу в Чернівецькому університеті.

Вивчення дисципліни має важливе значення в збільшенні адаптаційних можливостей здобувачів вищої освіти-першокурсників.

2. Результати навчання.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення» підготовки здобувачів за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (галузь знань 23 Соціальна робота, спеціальність 232 Соціальне забезпечення) вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» сприяє формуванню таких компетентностей та програмних результатів навчання:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК16. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК1. Здатність аналізувати суспільні процеси пов'язані з соціальним розвитком держави.

ФК13. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів у професійній діяльності.

ФК15. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій-партнерів з соціальної допомоги для виконання завдань професійної діяльності.

Програмні результати навчання

РН2. Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення.

РН11. Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення.

РН17. Пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни Вступ до спеціальності														
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю		
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання			
Денна			3	90		15			15			60		залік
Заочна														

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість кредитів/годин 3/90											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми навчальних занять	Змістовий модуль 1. Навчальний процес в системі вищої освіти											
Тема 1. Організація навчального процесу в системі вищої освіти України та в університеті	14	2	2			10						
Тема 2. Організація освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті	14	2	2			10						
Тема 3. Основи навчальної та наукової діяльності студента	14	2	2			10						
Разом за ЗМ1	42	6	6			30						
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Основні категорії, поняття і механізми реалізації відносин у сферах майбутньої професійної діяльності											

Тема 4. Соціальне забезпечення як предмет наукового вивчення	14	2	2			10						
Тема 5. Історичні аспекти виникнення та розвитку соціального забезпечення у світі.	14	2	2			10						
Тема 6. Професія – фахівець з соціального забезпечення: зміст, характер та сфера майбутньої професійної діяльності. Морально-гуманістичні засади соціального забезпечення. Поняття «професійних цінностей соціального забезпечення»	11	3	3			5						
Тема 7. Місце і роль соціального забезпечення в реалізації соціальної політики в Україні.	9	2	2			5						
Разом за ЗМ2	48	9	9			30						
Усього годин	90	15	15			60						

3.3. Тематика семінарських занять

№	Назва теми з основними питаннями - план	Кількість годин
1	Організація навчального процесу в системі вищої освіти України Та в університеті	2
2	Поняття «Державний стандарт» та «Освітня програма»	2
3	Навчальний процес у вищій школі: традиційні та нетрадиційні форми	2
4	Соціальне забезпечення та його призначення	3
5	Соціальна держава як фактор соціального благополуччя та соціальної стабільності	2
6	Морально-світоглядні принципи Соціального забезпечення	2
7	Місце і роль соціального забезпечення в реалізації соціальної політики в Україні.	2

3.4. Самостійна робота студента (ІНДЗ)

№	Назва теми/ кількість балів/форма контролю	Кількість годин
1	Підготуйте реферативний огляд статті О. Сакало Соціальні функції університету	5
2	Підготуйте есе на тему: «Моє бачення університету майбутнього»	5
3	Підготуйте есе на тему: «Моє бачення професії фахівця з соціального забезпечення»	5
4	Намалюйте інтелект-карту на одну з запропонованих тем: 1) Переваги та недоліки традиційної форми навчання; 2) Переваги та недоліки дистанційної форми навчання.	10
5	Підготуйте реферат на одну із тем, запропонованих у переліку	20
6	Підготуйте есе на тему: «Професійна етика фахівця з соціального забезпечення»	15

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни визначається викладачем, з урахуванням специфіки дисципліни.

4. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Методи навчання:

МН1 – словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо).

МН2 – практичні методи (практичні роботи).

МН3 – наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали, тощо).

МН5 – робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами.

МН6 – комп'ютерні засоби навчання (онлайн курси – ресурси, web-конференції, вебінари і т.п.).

МН7 – самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни.

5. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

5.1. Критерієм підсумкового оцінювання є досягнення здобувачем мінімальних порогових рівнів оцінок (балів) за кожним передбаченим результатом навчання.

Кількість балів, яку здобувач вищої освіти може отримати під час навчальних занять за кожну тему (опитування, тестування, розв'язання задач, виконання індивідуальних завдань), виконання завдань для самостійної роботи є різною (дивись таблицю та Moodle). Загальна (максимальна) кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить **100** балів, з яких **60** балів здобувач набирає при поточних видах контролю і **40** балів – у процесі підсумкового виду контролю (заліку).

У випадку отримання менше 50 балів за результатами поточного та підсумкового контролю, здобувач вищої освіти обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості. Якщо здобувач вищої освіти набрав менше 35 балів, він не допускається до підсумкового контролю.

Критеріями оцінювання є:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання основної, додаткової літератури та інших (у тому числі іноземною мовою)

джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової і вітчизняної практики; при виконанні *письмових* (презентацій) завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання літературних джерел, прикладів та фактичного матеріалу тощо; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання тем відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференціях).

Академічна доброчесність. Здобувачі вищої освіти самостійно виконують всі завдання, які передбачені. Обов'язковим є посилання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень.

Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковою умовою виконання навчального плану дисципліни. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

5.2. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
зараховано	A (90-100)	відмінно
зараховано	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
зараховано	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
незараховано	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

5.3. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

МО1 – контрольні роботи (тематичні).

МО2 – тестові завдання, опитування, індивідуальні завдання.

МО4 – аналітичні звіти, реферати, тези доповідей, статті.

МО5 – презентації результатів виконання завдань.

МО11 – інші види індивідуальних та групових завдань.

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- аналітичні звіти;
- реферати;
- есе;
- розрахункові, графічні, розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи;
- завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо;

- інші види індивідуальних та групових завдань.

6. Форми поточного та підсумкового контролю

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)							Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль № 1			Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	40	100
10	10	10	8	8	8	6		

T1, T2 ... – теми змістових модулів.

Курс «Вступ до спеціальності «Соціальне забезпечення» вивчається протягом семестру та складається з двох теоретичних та одного підсумкового модулю. Кожний теоретичний модуль оцінюється в 30 балів, відповідно протягом семестру студент може набрати максимально 60 балів (30+30).

У межах кожної теми оцінюються (максимум):

- усна теоретична відповідь – 3 бали;
- доповнення, участь у дискусії – 1 бал;
- ІНДЗ – 3 бали;
- у разі виконання більшої кількості ІНДЗ (за умови їх належної якості) надлишок балів може зараховуватися до майбутньої оцінки за підсумковий контроль.

Підсумковий модуль оцінюється у 40 балів. Він проводиться у вигляді підсумкового тестування.

За умови успішної роботи у межах двох теоретичних модулів, виконання всіх форм роботи на підсумковому контролі, здобувач має можливість за результатами навчання з курсу отримати 100 балів.

Підсумкова кількість балів після закінчення вивчення навчальної дисципліни переводиться в оцінку за національною системою та шкалою ECTS.

При виставленні загальної оцінки враховуються такі критерії:

«А» ставиться у разі, якщо здобувач:	<p>постійно готувався до занять згідно з програмою дисципліни; глибоко та всебічно розкривав зміст питань, використовуючи додаткову літературу;</p> <p>показав уміння формулювати висновки, узагальнювати та аналізувати навчальний матеріал;</p> <p>продемонстрував уміння формулювати власну точку зору переконливо та логічно викладав матеріал, проявляв творчий підхід до виконання індивідуального науково-дослідницького завдання;</p> <ul style="list-style-type: none"> - належним чином виконував завдання для самостійної роботи; - допускав при усних відповідях та тестуванні окремі незначні неточності; <p>добре виконав завдання модульного контролю.</p>
---	---

<p>«B» ставиться у разі, якщо здобувач:</p>	<p>розкривав згідно з програмою дисципліни зміст питань, використовуючи додаткову літературу; робив узагальнення та висновки з окремих питань; виконував завдання для самостійної роботи; при усних відповідях не завжди повно й аргументовано викладав матеріал, а при тестуванні мали місце окремі неточності; не проявив творчий підхід до виконання індивідуального науково-дослідницького завдання; добре виконав завдання модульного контролю.</p>
<p>«C» ставиться у разі, якщо здобувач:</p>	<p>розкривав згідно з програмою дисципліни зміст питань, формулював висновки з окремих питань практичних занять; не проявляв належної активності на практичних і семінарських заняттях; брав участь у виконанні індивідуального науково-дослідницького завдання, але продемонстрував недостатній рівень наукової культури; виконав завдання модульного контролю, але допускав окремі неточності при усних відповідях, тестуванні.</p>
<p>«D» ставиться у разі, якщо здобувач:</p>	<p>відповідав на окремі питання, які обговорювалися; формулював висновки з окремих питань; при підготовці до практичних занять майже або й зовсім не проявляв активності на практичних заняттях; частково виконав завдання для самостійної роботи; не виконав належним чином індивідуальне науково-дослідницьке завдання; при виконанні завдань модульного контролю допустив багатонеточностей або декілька грубих помилок.</p>
<p>«E» ставиться у разі, якщо здобувач:</p>	<p>відповідав на окремі питання, які обговорювалися; допускав численні неточності при усних відповідях, демонструючи лише репродуктивний рівень засвоєння навчального матеріалу без його осмислення, не вмів сформулювати свою позицію, проаналізувати або порівняти різні точки зору на проблему; недостатньо використовував основну літературу й майже бо зовсім не використовував додаткову; не проявляв активності на практичних заняттях, старанності при виконанні завдань для самостійної роботи; виконав окремі завдання для самостійної роботи; не виконав належним чином індивідуальне науково-дослідницьке завдання; погано виконав завдання модульного контролю, з численними помилками та неточностями.</p>
<p>«Fx» ставиться у разі, якщо здобувач:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – поверхнево розкривав зміст питань, які розглядалися; – допускав суттєві помилки при усних та письмових відповідях; – поверхнево ознайомився з рекомендованою літературою; – частково виконав завдання для самостійної роботи; – не проявляв активності на практичних заняттях; – допускав принципові помилки під час виконання завдань; – не виконав завдання модульного контролю.

«F» ставиться у разі, якщо здобувач:	поверхнево розкривав зміст питань, які розглядалися; допускав суттєві помилки при усних та письмових відповідях, тестуванні; не ознайомився з рекомендованою літературою; не виконав завдання для самостійної роботи; не виконав індивідуальне науково-дослідницьке завдання; не проявляв активності на практичних заняттях; на підсумковому занятті не вміє відтворити зміст окремих питань, передбачених програмою дисципліни; не виконав завдання модульного контролю.
---	--

7. Рекомендована література

7.1. Основна

- Вергун Ю. Академічна доброчесність та інституційний аудит: вебінар. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=oxeVU6MqU3A>
- Головатий М. Ф. Соціальна політика і соціальна робота: термінологічно-понятійний словник. К. : МАУП, 2005.
- Гуторов О. І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. Х.: ХНАУ, 2017.
- Дубич К. В. Історія і теорія соціального забезпечення в Україні та за кордоном. Навчальний посібник. Львів: «Магнолія 2006», 2023.
- Докаш В. І. Вступ до спеціальності «Соціальне забезпечення»: навч. посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2016.
- Лаврик Г. В., Терела Г. В., Харченко Т. О. Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство : навч. посіб. : для студентів ВНЗ; Вищий навч. заклад Укроопспілки "Полтав. ун-т економіки і торгівлі" (ПУЕТ) ; за ред. Г. В. Лаврик. Київ : Центр учбової літератури, 2017.
- Товканець Г. В. Університетська освіта : навч.-метод. посібник. М-во освіти і науки України, Мукачів. держ. ун-т. К.: Кондор, 2018.
- Тверезовська Н. Т., Сатановська Л.А. Практика студентів у соціальних установах України: навч. посіб.: для студентів ВНЗ. Київ : Центр учбової літератури, 2016.

7.2. Допоміжна

- Андрущенко В. Академічна мобільність в українському просторі вищої освіти: реалії, виклики та перспективи розвитку. *Вища освіта України*. 2016. № 2 (61). С. 5-11.
- Вітченко А. Стандартизація вищої освіти в Україні: стан, проблеми, перспективи вдосконалення: поняття стандартизації освіти. Особливості формування системи стандартів вищої освіти. Структура стандарту вищої освіти. Компетентності та їх змістовна наповненість. *Вища школа*. 2016. № 9 (146). С. 36-56.
- Дебич М. А. Теоретичні засади інтернаціоналізації вищої освіти: міжнародний досвід: монографія. Ніжин: ПП Лисенко, 2019.
- Лаптева С. М., Сідака В. С., Денисенка М. П. Освіта: соціальні аспекти в контексті економічного розвитку України: монографія. за ред. професорів Лаптева С.М., Сідака В.С., Денисенка М.П.К. : Університет економіки та права «КРОК», 2014.

8. Інформаційні ресурси

Інтернет – джерела

1. Офіційний веб-портал Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
2. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
3. Офіційний веб-портал Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>

4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Європейський кодекс соціального забезпечення: прийнятий Радою Європи 16.04.1964 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_329#Text
6. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича: офіційний сайт. URL: <https://www.chnu.edu.ua/>

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets_koho-natsionalnoho-universytetu.pdf
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwb/polozhennia-chnu-pro-plahi_at-2023plusdodatky-31102023.pdf